

LBRIS

We know
books

NITA PROSE
CAMERISTA

Traducere din limba engleză
ANA-MARIA SCARLAT

LITERA
București

1

Îmi dau prea bine seama că numele meu este ridicol. Nu a fost ridicol înainte să accept această slujbă, cu patru ani în urmă. Sunt cameristă la Regency Grand Hotel, iar numele meu este Molly. Molly Maid¹. O glumă. Înainte să accept slujba, Molly era doar un nume pe care mi l-a dat mama mea, care m-a părăsit cu atât de mult timp în urmă încât nu am nici o amintire cu ea, doar câteva fotografii și poveștile lui Buni. Buni spunea că mamei i se păruse că Molly ar fi un nume drăguț pentru o fată, că evocă obraji ca mărul și codițe, însă nu a fost cazul meu. Eu am un păr întunecat, drept, pe care îl țin prins într-un coc strâns, simplu. Îl port cu cărare pe mijloc – fix pe mijloc. Îl pieptăn și îi netezesc cu grijă. Îmi plac lucrurile simple și curate.

Am pomeții ascuțiți și pielea palidă, iar oamenii se minunează uneori când mă văd, iar eu nu știu de ce. Sunt la fel de albă ca așternuturile pe care le adun și le așez, le adun și le așez, cât e ziua de lungă, în cele peste douăzeci de camere pe care le pregătesc pentru stimații oaspeți de la Regency Grand, un hotel rafinat, de cinci

¹ În traducere, „Molly Camerista”. Molly Maid este și numele unei francize internaționale specializate pe servicii de curățenie. (n.red.)

stele, care se mândrește cu „eleganța sofisticată și un decor adecvat pentru epoca modernă“.

Nu m-am gândit niciodată în viața mea că voi deține o poziție atât de importantă într-un hotel de lux. Știu că alții gândesc diferit, că o cameristă este o persoană neînsemnată. Știu că toți trebuie să aspirăm să fim doctori, avocați și magnați imobiliari. Dar nu e cazul meu. Sunt atât de mulțumită de slujba mea, încât mă ciupesc în fiecare zi. Chiar o fac. Mai ales acum, de când n-o mai am pe Buni. Fără ea, casa nu mai e casă. Mi se pare că apartamentul pe care îl împărțeam și-a pierdut orice urmă de culoare. Dar în momentul în care intru în hotelul Regency Grand, lumea capătă nuanțe strălucitoare.

Pe când îmi așez mâna pe balustrada lucioasă, de alamă, și urc treptele stacojii care duc la porticul marestuos al hotelului, mă simt ca Dorothy intrând în Oz. Împing ușile rotative sclipitoare și mă văd oglindită în sticlă, așa cum sunt eu cu adevărat – părul meu întunecat și înfățișarea palidă sunt omniprezente, dar obrazii prind din nou culoare, iar rațiunea mea de a fi este încă o dată restabilă.

După ce trec de uși, de obicei mă opresc pentru a admira grandoarea foaierei. Nu își pierde niciodată strălucirea. Nu devine niciodată monoton sau prăfuit. Culorile sale nu se estompează și nu se decolorează niciodată. Este binecuvântat să rămână neschimbat în fiecare zi. Recepția este în stânga, cu blatul de culoarea obsidianului și recepționerii îmbrăcați elegant, în alb și negru, ca niște pinguini. Iar apoi este foaierul în sine, amplu, în formă de potcoavă, cu podelele de marmură fină, italienească, radioase, de un alb imaculat, atrăgând privirile sus, spre terasa de la etajul al doilea. Îți atrag atenția bogatele ornamente în stil Art

Deco ale terasei și scara impozantă din marmură, care te duce acolo, cu balustradele strălucitoare și opulente, șerpi care se răsucesc în sus spre sfere aurii ținute nemișcate în fălci de alamă. Deseori, oaspeții vor sta în dreptul balustradei, cu mâinile odihnindu-se pe unul din stâlpii sclipitori, urmărind scena glorioasă de dedesubt – hamalii mergând în zigzag, trăgând după ei valize, oaspeții relaxându-se în fotolii somptuoase sau cupluri ghemuite pe canapelele pentru două persoane, de culoarea smaraldului, cu secretele lor absorbite în adâncul catifelei pufoase.

Dar poate că ceea ce îmi place cel mai mult la foaier este senzația olfactivă, acea primă inspirație intensă la începutul fiecărei ture, când trag adânc în piept mirosul hotelului – melanjul parfumurilor fine ale doamnelor, moscul întunecat al fotoliilor din piele, nota înțepătoare de lămâie a produselor de lustruire care sunt folosite de două ori pe zi pe podelele de marmură strălucitoare. Este însăși mireasma sufletului. Este însăși aroma vieții.

În fiecare zi, când ajung la muncă la Regency Grand, mă simt din nou vie, o parte din țesătura lucrurilor, din splendoarea și culoarea lor. Sunt o parte a structurii, un pătrat unic, strălucitor, integrat în tapiserie.

Buni obișnuia să spună: „Dacă îți place munca pe care o faci, nu vei lucra nici o zi din viața ta“. Și avea dreptate. Fiecare zi de muncă este o bucurie pentru mine. M-am născut să fac munca aceasta. Îmi place nespun să fac curat, îmi plac nespun căruciorul meu de cameristă și uniforma mea.

Nimic nu se compară cu un cărucior perfect aprovizionat, dimineața devreme. Este, în umila mea opinie, un corn al abundenței în materie de mărinimie și frumusețe. Cutiile mici cu săpunuri în ambalaje

fine, mirosind a flori de portocal, sticlutele de șampon de la Crabtree & Evelyn, cutiile de șervețele înghesuite, rolele de hârtie igienică în folie de protecție, prosoapele albe, de trei mărimi – de baie, de mâini și de față – și teancurile de milieuri pentru tăvile de servire a ceaiului și cafelei. Și ultimul, dar nu cel din urmă, setul de curățare, care include un pământ pentru praf, un lac de mobilă cu aromă de lămâie, saci de gunoi antiseptici, ușor parfumați, precum și o gamă impresionantă de solvenți și dezinfectanți în sticle cu pulverizator, toate aliniate și pregătite să combată orice pată, fie ea de cafea, de vomă sau chiar și de sânge. Un cărucior încărcat cu produse de menaj este un miracol sanitar portabil; este un curățător pe roți. Și așa cum am mai spus, e ceva frumos.

Și uniforma mea. Dacă ar trebui să aleg între uniforma și căruciorul meu, nu cred că aș putea. Uniforma este libertatea mea. Este o imbatabilă pelerină invizibilă. La Regency Grand, este curățată în fiecare zi la spălătorie, care se află în măruntaiele igrasioase ale hotelului, imediat după vestiarele echipei de curățenie. În fiecare zi, înainte să ajung la muncă, uniforma este agățată de ușa dulapului meu. Vine înfășurată într-un plastic lipicios, cu un bilețel autoadeziv care are pe el numele meu mâzgălit cu marker negru. Ce bucurie simt să o văd acolo dimineața, a doua mea piele – curată, dezinfectată, călcată recent, mirosind deopotrivă a hârtie proaspătă, a piscină interioară și a nimic. Un nou început. De parcă ziua anterioară și toate celelalte zile de dinainte de aceasta au fost șterse cu buretele.

Când îmi îmbrac uniforma de cameristă – nu în stilul acela învechit *à la* Downton Abbey și nici măcar în cel clișeic de iepuraș Playboy, ci alcătuită dintr-o cămașă apretată, de un alb orbitor, și o fustă-creion

neagră (cu fibră de lycra, ca să permită lejeritate în mișcări) –, sunt întregită. Odată ce m-am îmbrăcat pentru ziua de muncă, mă simt încrezătoare, ca și cum aș ști exact ce să spun și ce să fac – cel puțin, în majoritatea timpului. Iar când o dau jos la sfârșitul zilei, mă simt goală, neprotejată, distrusă.

Adevărul este că, deseori, întâmpin dificultăți în situațiile sociale; de parcă toată lumea ar juca un joc elaborat, cu reguli complexe pe care ei toți le cunosc, dar eu joc întotdeauna pentru prima dată. Fac greșeli de etichetă cu o regularitate alarmantă, jignesc când vreau să fac un compliment, interpretez greșit limbajul corpului, spun lucruri nepotrivite în momente nepotrivite. Doar datorită bunicii mele, știu că un zâmbet nu înseamnă neapărat că cineva e fericit. Uneori, oamenii zâmbesc când râd de tine. Sau îți mulțumesc când de fapt vor să te plesnească peste față. Buni spunea că începeam să mă pricep tot mai bine la citirea comportamentelor – „zi de zi, în toate felurile, draga mea“ –, dar acum, fără ea, îmi e greu. Înainte, când mă grăbeam acasă după muncă, deschideam ușa apartamentului nostru și îi adresam întrebările pe care le reținusem de-a lungul zilei. „Sunt acasă! Buni, ketchupul chiar curăță alama sau ar trebui să rămân la sare și oțet? Este adevărat că unii oameni beau ceai cu frișcă? Buni, de ce mi-au spus Rumba la muncă azi?“

Dar acum, când ușa de acasă se deschide, nu se mai aude nici un „O, dragă Molly, pot să-ți explic, cum să nu“ sau „Mai întâi, să-ți fac o ceașcă bună de ceai și apoi am să-ți răspund la toate acestea“. Acum, apartamentul nostru confortabil, cu două dormitoare, pare lipsit de sens, și de viață, și pustiit ca o peșteră. Sau un sicriu. Sau un mormânt.

Cred că din pricina problemelor pe care le am în interpretarea expresiilor, sunt ultima persoană invitată la o petrecere, cu toate că mie chiar îmi plac petrecerile. Se pare că mă lansez în conversații stânjenitoare și, dacă e să plec urechea la bârfe, nu am nici un prieten de vârsta mea. Ca să fiu sinceră, asta e sută la sută adevărat. Nu am prieteni de vârsta mea, de fapt nu prea am prieteni în general.

Dar la muncă, atunci când port uniforma, mă integrez. Devin parte din decorul hotelului, ca tapetul în dungi albe și negre care împodobeste pereții multor coridoare și camere. În uniforma mea, atât timp cât îmi țin gura închisă, pot să fiu oricine. N-ai reuși să mă identifici corect la poliție, dintr-un șir de suspecti, chiar dacă ai trece pe lângă mine de zece ori pe zi.

Recent, am împlinit douăzeci și cinci de ani, „un sfert de secol”, ar proclama bunica mea către mine dacă ar mai putea să îmi spună ceva. Dar nu poate, pentru că e moartă.

Da, moartă. De ce să nu spunem lucrurilor pe nume? Nu a pierit, ca o briză dulce gâdilând iarba neagră. Nu s-a dus la cei drepți. A murit. Cu aproximativ nouă luni în urmă.

Ziua de după moartea ei a fost una plăcută, cu o vreme minunată, iar eu m-am dus ca de obicei la muncă. Domnul Alexander Snow, managerul hotelului, a fost surprins să mă vadă. Îmi amintește de o bufniță. Poartă ochelari cu rame de бага, prea mari pentru fața sa turtită. Își piaptână peste cap părul rar, ceea ce-i evidențiază linia în retragere. Nimeni altcineva din hotel nu îl place prea mult. Așa cum ar spune Buni: „Nu-ți bate capul cu ce gâdesc alții; contează ce gândești tu”. Sunt de acord. O persoană trebuie să trăiască după propriul său cod moral, nu să îi urmeze orbește pe alții, ca o oaie.

– Molly, ce cauți aici? m-a întrebat domnul Snow când am apărut la muncă, în ziua de după moartea lui Buni. Îmi pare rău pentru pierderea ta. Domnul Preston mi-a spus că bunica ta s-a prăpădit ieri. Am chemat deja pe cineva să-ți țină locul. Am presupus că-ți iei liber azi.

– Domnule Snow, de ce ați presupus? l-am întrebat eu. Când presupuneți, ne faceți de râs și pe dumneavoastră, și pe mine.

Domnul Snow părea că avea să regurgiteze un șoarece.

– Te rog să accepți condoleanțele mele. Ești sigură că nu vrei să îți iei liber?

– Buni a murit, nu eu, i-am răspuns. Așa cum ar spune Buni: „Spectacolul trebuie să continue”.

A făcut ochii mari, ceea ce sugerează oare un șoc? Nu voi înțelege niciodată de ce oamenii găsesc adevărul mai șocant decât minciunile.

Totuși, domnul Snow a cedat apoi.

– Cum dorești, Molly.

Câteva minute mai târziu, eram jos, într-unul din vestiarele echipei de curățenie, îmbrăcându-mi uniforma de cameristă, așa cum fac în fiecare zi, așa cum am făcut exact în această dimineață, așa cum o voi face și mâine, chiar dacă altcineva – nu bunica mea – a murit azi. Și nu acasă, ci la hotel.

Da. Chiar așa. Azi la muncă, am găsit un oaspete mort de-a binelea în patul său. Domnul Black. Acel domn Black. În afară de asta, ziua mea de muncă a fost la fel de normală ca întotdeauna.

Nu e interesant cum un eveniment seismic îți poate modifica amintirea lucrurilor întâmplare? De obicei, zilele de muncă alunecă împreună, sarcinile zilnice se mai suprapun. Coșurile de gunoi pe care le golesc

la etajul al patrulea se suprapun peste cele de la etajul al treilea. Aș putea să jur că fac curat în Apartamentul 410, cel de pe colț, cu vedere către partea de vest a străzii, dar de fapt sunt în celălalt capăt al hotelului, în Camera 430, cea de pe colțul din partea de est, care este o imagine în oglindă a Apartamentului 410. Apoi, ceva ieșit din comun se întâmplă – cum ar fi să-l găsesc pe domnul Black mort de-a binelea în patul său – și dintr-odată ziua se cristalizează, trece, într-o secundă, din stare gazoasă în stare solidă. Fiecare moment devine memorabil, unic față de toate celelalte zile de muncă ce au precedat-o pe aceasta.

Evenimentul seismic a avut loc azi, în jurul orei trei după-amiază, pe la sfârșitul turei mele. Făcusem deja curat în toate camerele care îmi fuseseră atribuite, inclusiv în apartamentul familiei Black de la etajul patru, dar trebuia să mă întorc acolo pentru a termina de făcut curat în baia lor.

Să nu te gândești nici un moment că sunt neglijentă sau dezorganizată în munca mea, doar pentru că am făcut curat de două ori în apartamentul familiei Black. Când fac curat într-o cameră, o atac de sus până jos. O las proaspătă și imaculată – nici o suprafață rămasă neștersă, nici o murdărie lăsată în urmă. „Curățenia e soră cu dumnezeirea“, obișnuia să spună bunica mea, iar eu cred că acesta este un principiu mai bun după care să trăiești decât majoritatea. Nu trec cu vederea locurile mai ascunse, le fac să strălucească. Nici o amprentă rămasă neștersă, nici o pată, necurățată.

Deci nu e ca și cum m-aș fi lenevit în această dimineață și aș fi decis să *nu* fac curat în baia familiei Black când am curățat restul apartamentului lor. *Au contraire*, baia era ocupată de un oaspete la prima mea vizită sa-nitară. Giselle, actuala soție a domnului Black, a intrat

la duș curând după ce am ajuns eu. Și cu toate că mi-a acordat (mai mult sau mai puțin) permisiunea de a face curat în restul apartamentului cât timp ea se spăla, a zăbovit destul de mult timp la duș, atât de mult încât aburii au început să se strecoare în valuri pe sub ușa băii.

Domnul Charles Black și a doua sa soție, Giselle Black, sunt de ceva timp oaspeți fideli ai Regency Grand. Toată lumea din hotel îi cunoaște; toată lumea din țară îi cunoaște. Domnul Black stă – sau mai degrabă, stătea – la noi pentru cel puțin o săptămână în fiecare lună, în timp ce își supraveghea afacerile imobiliare din oraș. Domnul Black este – a fost – un impresar faimos, un magnat, o persoană foarte influentă. El și Giselle figurau deseori în paginile mondene. El era descris ca „un vulpoi argintiu, de vârstă mijlocie“, deși, ca să fie clar, nu e nici argintiu și nici vulpoi. Asta, în vreme ce Giselle era descrisă deseori ca „o tânără mondenă atrăgătoare, soția-trofeu tipică“.

Eu am considerat descrierea ca fiind laudativă, dar când a citit-o Buni, nu a fost de acord. Când am întrebat de ce, mi-a spus: „E ceea ce se află printre rânduri, nu în ele“.

Domnul și doamna Black nu erau căsătoriți decât de vreo doi ani. Noi, cei de la Regency Grand, eram norocoși că acest stimat cuplu ne onora cu prezența sa în mod regulat. Asta ne conferea prestigiu. Ceea ce, în consecință, înseamnă mai mulți oaspeți. Ceea ce, în consecință, înseamnă că eu am încă de lucru.

Odată, cu doi ani în urmă, când treceam prin Districtul Financiar, Buni mi-a arătat toate clădirile deținute de domnul Black. Nu-mi dădusem seama că el deținea aproape un sfert din oraș, dar într-adevăr, așa